

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 1PP/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121011209
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Frátrik
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3121011209.2

Uznesenie

Okresný súd Trenčín samosudcom Mgr. Michalom Frátrikom v trestnej veci odsúdeného E. G., narodeného XX. decembra XXXX v K. nad B., bytom K. nad B., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v J. na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom („ÚVTOS Dubnica nad Váhom“), na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom 15. decembra 2021 rozhodujúc o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku s použitím § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona návrh odsúdeného E. G., narodeného XX. decembra XXXX na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

13.10.2021 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného E. G. na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený dôvodil, že počas celého výkonu trestu nebol zaradený do pracovného pomeru zo zdravotných dôvodov, nakoľko je psychiatrický pacient s diagnózou „reziduálna schizofrénia F.25“, toho času na invalidnom dôchodku. Svoje väzenské povinnosti a jemu zadané úlohy si plnil poctivo a svedomite, kvalitne a k jemu zadaným príkazom pristupoval zodpovedne v súlade s jeho možnosťami. Vo výkone trestu nemal s nikým konflikt, pomerne slušne sa správal a pristupoval k väzňom aj personálu. Lieky po porade s lekárom užíval pravidelne a taktiež pravidelne navštevoval lekára - odborníka. Po psychickej i telesnej stránke je v poriadku. V mimopracovnom čase sa venuje jeho záľubám, ako čítanie kníh, lúštenie krížoviek, pozeranie TV, počúvanie rádia alebo výrobe náramkov a pravidelne sa zúčastňuje tiež voľnočasových aktivít. Jeho rodina ho podporuje počas celého výkonu trestu, sú v pravidelnom kontakte. Po prepustení z výkonu trestu si pôjde vykonať ústavnú ochrannú psychiatrickú liečbu, nakoľko ju má uloženú súdom. Odtiaľ požiadala do zaradenie do ústavu sociálnych služieb, nakoľko je nesvojprávnny psychiatrický pacient - dôchodca. Záväzky nemá žiadne. Lútuje skutok, ktorého sa dopustil, ako aj všetky jeho pochybenia z minulosti. Počas celého výkonu trestu mal veľa času na rozmýšľanie a plne prehodnotil jeho životné priority. Dobudúcna sa chce venovať užitočným činnostiam a už nikdy nezopakovať neuvážnený a zlý skutok.

Súd zistil, že E. G. bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom 2T 42/2020 z 27.05.2020 za zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Výkon tohto trestu nastúpil 29.11.2019 (započítanie väzby od 29.11.2019 do 27.05.2020) a predpokladane ho má vykonať 29.11.2022. Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 29.11.2021.

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyplynulo, že odsúdený je rozvedený, má ukončené stredné odborné vzdelanie bez maturity, pred výkonom trestu bol nezamestnaný. Je poberateľom invalidného dôchodku. Do výkonu väzby bol dodaný do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica (ďalej len „ústav Banská Bystrica“), kde bolo jeho správanie a

vystupovanie na požadovanej úrovni. V jednom prípade sa u neho vyskytlo bizarné správanie, nakoľko mu chýbala potrebná dávka medikamentov, keďže je dlhodobo v starostlivosti zdravotníckeho personálu. V dodržiavaní ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa sa nedostatky nevyskytli. Kontakt udržiaval s primárnou rodinou formou korešpondencie, telefonovania a návštev. V ústave Banská Bystrica začal 27.05.2020 vykonávať trest. Do ÚVTOS Dubnica nad Váhom bol umiestnený 16.06.2020. Adaptácia na podmienky výkonu trestu v ÚVTOS Dubnica nad Váhom prebiehala s problémami. Počas umiestnenia na nástupnom oddieli odsúdený po večierke stláčal celovú hlásku, dožadoval sa možnosti fajčiť a vulgárne sa vyjadril na adresu príslušníkov. Po absolvovaní nástupného oddielu, kde bol oboznámený s časovým rozvrhom dňa a ústavným poriadkom, bol umiestnený do oddielu špecializovaného zaobchádzania. Boli zaznamenané ďalšie negatívne poznatky, kedy sa odsúdený snažil preniesť na ošetrovňu nepovolené predmety, opakovane fajčil na cele, poškodil ústavný majetok, opakovane spal na cele počas organizovanej činnosti, fajčil mimo vyhradený priestor. Vyskytol sa aj slovný a fyzický konflikt s iným odsúdeným, za ktorý bol aj disciplinárne potrestaný. Správanie a vystupovanie voči personálu má slušné, príkazy a nariadenia príslušníkov plní. Poriadok v osobných veciach si udržiava v zmysle požiadaviek a vzorov ústavného poriadku. Vyskytli sa drobné nedostatky v dodržiavaní predpísaného ustrojenia. Postoj k trestnej činnosti je možné hodnotiť ako čiastočne kritický, svoje konanie racionalizuje. Svoj voľný čas využíva pasívne. Udržiava si všeobecný prehľad sledovaním televízneho Vysielania a počúvaním rozhlasu. Taktiež sa občas venuje čítaniu biblie, dostupnej tlače a hraniu kartových hier s inými odsúdenými. Nepravidelne sa zúčastňuje svätých omší. V prípade priaznivej finančnej situácie využíva telefonický kontakt s rodičmi a bývalou manželkou. Priestory vychádzkového dvorca využíva na fajčenie a konverzáciu s inými odsúdenými. Pracovne zaradený nie je pre nedostatok vhodnej práce. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája do čistiacich a upratovacích prác, len v rámci svojich povinností. Kontakt s vonkajším prostredím nadviazal a udržiava hlavne s matkou, dcérou a bývalou manželkou prostredníctvom korešpondencie a telefonovania. Tieto vzťahy sa javia ako podporné. Bývalá manželka ho podporuje v rámci svojich možností aj materiálne, zasielaním balíkov a finančných prostriedkov. Doposiaľ bol jedenkrát disciplinárne potrestaný. Disciplinárne odmenený nebol. Ciele programu zaobchádzania sú zamerané predovšetkým na dodržiavanie stanovených interných noriem, motiváciu k vytváraniu pozitívnych životných cieľov, riešenie záťažových situácií spoločensky prijateľným spôsobom, zodpovednosti za vlastné konanie a uvedomovanie si negatívneho vplyvu návykových látok na život jednotlivca, efektívne využívanie voľného času, udržiavanie všeobecného prehľadu sledovaním televízneho vysielania, počúvaním rozhlasu, čítaním dostupnej tlače, využívanie ústavnej knižnice, zapájanie sa do voľnočasových aktivít realizovaných na oddieli, vykonávanie činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdených v oblasti udržiavania čistoty a poriadku, zapájanie sa do príležitostných brigád, udržiavanie kontaktov s primárnou rodinou a bývalou manželkou a spoluprácu s ústavným psychológom na terapeutických aktivitách a stabilizácii psychického stavu. Program zaobchádzania sa odsúdenému darí plniť na požadovanej úrovni v bodoch vzťahu s vonkajším svetom a iné metódy a postupy zaobchádzania. Body aktivity vo voľnom čase a zaraďovanie do práce plní čiastočne z dôvodu málo efektívneho využívania voľného času, slabej aktivity a kvality odvedenej práce vykonávanej v rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdených. Bod edukácia neplní z dôvodu čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti, čo vyplýva z autoanamnestických údajov uvedených v sociálnej situácii, psychologického vyšetrenia a záznamov v pedagogickej dokumentácii a viacerých porušení ústavného poriadku. Uvedomuje si svoje zlyhania aj negatívny vplyv nadmerného užívania omamných látok, na svoj život a vzťahy v rodine. Vôľová zložka je však oslabená dlhodobým nadmerným užívaním omamných látok. Resocializačná prognóza je nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti. Záverom hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom konštatuje, že odsúdený síce čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie avšak neodporúča jeho podmiennečné prepustenie.

Z odpisu registra trestov odsúdeného a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ celkom 3-krát prejednaný súdom v trestnom konaní. V roku 1994 mu za spáchanie trestných činov výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. 140/1961 Zb., poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 182 ods. 1 písm. e), ods. 2 písm. a) Tr. zák. 140/1961 Zb. a poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Tr. zák. 140/1961 Zb. bol uložený trest odňatia slobody 1 rok, ktorého výkon bol podmiennečne odložený a bola určená skúšobná doba 1 rok do 25.07.1995, pričom 29.09.1995 sa osvedčil a tak sa na neho hľadí, ako keby odsúdený nebol. Následne v roku 2015 mu za spáchanie trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Tr. zák. bol uložený ďalší trest odňatia slobody 5 mesiacov, ktorého výkon bol podmiennečne odložený a bola určená skúšobná doba 1

rok, 3 mesiace do 14.12.2016, pričom 11.03.2017 sa osvedčil a tak sa na neho aj v tomto prípade hľadí, ako keby odsúdený nebol. Tretie odsúdenie aktuálne vykonáva.

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania hodnotenia odsúdenému bol uložený ďalší disciplinárny trest (opäť fajčil na mieste, kde to nebolo povolené), a to tri dni umiestnenia v uzavretom oddiele v mimopracovnom čase.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol: „V zmysle dnešného verejného zasadnutia konštatujem, že neboli splnené zákonné podmienky na podmiennečné prepustenie. Poukazujem na podrobne súdom oboznámené hodnotenie ústavu, z ktorého vyplývajú negatíva a poukazujem aj na nový disciplinárny trest. Z uvedeného dôvodu navrhujem žiadosť odsúdeného zamietnuť.“

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol : „Čo sa týka liekov, tie mi chýbali pri nástupe do výkonu trestu, a preto bolo správanie také aké bolo, veľmi to ľutujem, svoje správanie a reakcie. Pokiaľ ide o poškodzovanie majetku, spadol som na záchode a zlomil som poklop. Čo sa týka fajčenia mimo priestoru, nemal som inú možnosť, nevedel som vydržať 5 hodín nefajčiť.“ V rámci konečného návrhu nechcel nič uviesť.

Predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1, Tr. zák. je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to že:

1. odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody (formálna podmienka),
2. vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka) a
3. môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, tj. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy (druhá materiálna podmienka).

§ 66 ods. 1 Tr. zák. pritom vyjadruje najmä požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného (dve materiálne podmienky), ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a ktorá pritom musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného. Očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), nebola ale u neho dôsledne splnená prvá materiálna podmienka a i materiálna podmienka druhá sa javí ako nesplnená. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nebol s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný. Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie všetkých troch vyššie uvedených podmienok.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uložených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukázal plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody polepšenie, tak v danom prípade už táto podmienka splnená rozhodne nebola. Treba dať do pozornosti, že v tomto smere boli u odsúdeného prakticky v priebehu celého výkonu trestu zaznamenané viaceré nedostatky. Už adaptácia na podmienky výkonu trestu v ÚVTOS Dubnica nad Váhom prebiehala s problémami, keď odsúdený počas umiestnenia na nástupnom oddieli po večierke stláčal celovú hlásku, dožadoval sa možnosti fajčiť a vulgárne sa vyjadril na adresu príslušníkov. Aj po absolvovaní nástupného oddielu boli zaznamenané ďalšie negatívne poznatky, kedy sa odsúdený snažil preniesť na ošetrovňu nepovolené predmety, opakovane fajčil na cele, poškodil ústavný majetok, opakovane spal na cele počas organizovanej činnosti, fajčil

mimo vyhradený priestor. Vyskytol sa u neho tiež slovný a fyzický konflikt s iným odsúdeným, za ktorý bol aj disciplinárne potrestaný. Tiež netreba opomenúť drobné nedostatky v dodržiavaní predpísaného ustrojenia. Najzásadnejšou skutočnosťou je však to, že aj v čase od podania návrhu na podmienené prepustenie do konania verejného zasadnutia na rozhodnutie o ňom bol odsúdený disciplinárne potrestaný, tj. pribudol mu nový disciplinárny postih. Početnosť a frekvencia porušení interných predpisov odsúdeným rozhodne nesvedčí o tom, že by sa polepšil.

Splnená nebola ani tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode tj. neexistencia rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko jeho recidívy veľké. Súd pri hodnotení rizika recidívy prihliadol jednak na to, že odsúdený už v minulosti dostal „šancu“, keď mu bol dvakrát uložený tzv. podmienený trest odňatia slobody, pričom aktuálnej trestnej činnosti sa mal aj tak dopustiť a jednak a predovšetkým na konštatovanú skutočnosť v hodnotení ústavu, že odsúdený má len čiastočne kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, svoje konanie racionalizuje. V tejto súvislosti poukazuje súd na hodnotenie ústavu, z ktorého vyplynulo, že resocializačná prognóza odsúdeného je hodnotená ako nepriaznivá, a to na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti. Súd konštatuje, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Súd sa preto vzhľadom na vyššie uvedené stotožnil s hodnotením ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktorý neodporučil odsúdeného podmienené prepustiť. Súd ďalej dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu na podmienené prepustenie súd vychádza zo záverov hodnotenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy.

Prihliadajúc na všetky vyššie uvedené zistenia a úvahy súd návrh odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.